

BasisBuren

Basisscholen Openbaar Onderwijs

26-04-2018
Nummer

14

Tussen imago en identiteit

In veel media staan negatieve berichten over het onderwijs. De hele sector heeft er last van. Het imago van het onderwijs, je school en je klas doet er toe. Dit artikel gaat over het belang van imago en identiteit.

Imago is het beeld dat van een persoon of instelling bestaat. Het is een beeld dat anderen van jou en van je school hebben. Voor een goed imago moet je hard werken. Je kunt in de klas nog zulke mooie dingen doen, als anderen het niet zien of andere verwachtingen hebben, is het voor alle partijen niet goed. Jij werkt hard en niemand ziet het; ouders zijn ontevreden en de kinderen zitten er tussenin, loyaal aan hun ouders en de leerkracht. Op korte termijn kun je van alles doen, maar voor de lange termijn is het zaak om een duidelijke identiteit te hebben.

Wat is goed?

Ouders hebben wensen en eisen, het bestuur heeft haar kader, de inspectie heeft indicatoren. Het gaat erom dat je als school helder hebt wat jullie goed onderwijs vinden in relatie met wat de buitenwereld goed vindt. QPrimair beschreef in 2005 al vijf vragen van kwaliteitszorg: (1) Doen we de goede dingen? (2) Doen we die dingen goed? (3) Hoe weten we dat? (4) Vinden anderen dat ook? En (5) Wat doen we met die wetenschap. Vooral vraag 4 is

nu van belang: vinden anderen ook dat we het goed doen?

Onlangs zag ik een ouder- en een personeelstevredenheidsspeiling. Het verschil was meteen duidelijk: het personeel was over een aantal zaken – zoals leerlingzorg – erg tevreden, maar de ouders niet. Tja, dan gaat er iets niet goed. Wat er dan niet goed gaat moet onderzocht worden. Het kan gaan over de zorg, maar ook over de communicatie van die zorg.

Maar moeten we dan alles doen voor een goed imago? Nee! Ik was ooit directeur van een school waar de leerkracht van groep 8 in september alle methodes naar het magazijn aan het slepen was. "Wat doe jij nu?" Zijn antwoord: "Dit is groep 8, vanaf nu gaan we cito's oefenen." In zijn klas stonden stapels oude eindtoetsen. Een hoge score op de eindtoets was waar hij voor ging. En de ouders ook. Hij, en de school, hadden een geweldig imago. Maar goed onderwijs? Nee dus.

Een sterk imago door een sterke identiteit

Mijn collega Jeroen zegt altijd 'Kwaliteit is ervaring min verwachting'. Is de ervaring hoger dan de verwachting, dan is er kwaliteit. Is de verwachting hoog en kunnen we het niet waarmaken, dan is de kwaliteit laag. Kwaliteit is dus wat de ander verwacht. Dat leidt tot de vraag of je je eigen verhaal – gebaseerd op heldere normen en standaarden voor goed onderwijs – scherp hebt en hoe je dit verhaal communiceert.

COLOFON

E-Zine BasisBuren

Interactief platform voor personeelsleden van BasisBuren. Verschijnt 5 x per jaar

Tekst en redactie:

Hans Verboon, Ilse van Heuckelum (eindredacteur) en Patricia van den Broek (redacteur)

Ontwerp, opmaak en productie:

Justin Norman en Hans Verboon

Contact

Voor vragen en/of opmerkingen kunt u contact opnemen met Ilse van Heuckelum: ilse.van.heuckelum@basisburen.nl

Verschijningsdatum volgende aflevering:

Juli 2018

INHOUDSOPGAVE

> VOORWOORD	1
> STUDIEDAG BASISBUREN	3
> INTERVIEW KRISTA VAN VREESWIJK	4
> DE BLOESEM DOET!	5
> NIEUWS UIT HET VELD	6
> KONINGSSPELEN 2018	8
> ONDERWIJSINSPECTIE KRITISCH	9
> ICT ONTWIKKELINGEN	10
> INTERVIEW MARJAN JONGEJAN	11
> NIEUWS VANUIT DE INSPECTIE	
VAN ONDERWIJS	12
> OOG VOOR TALENT	13

Vervolg voorwoord

Je moet dus scherp hebben wat je koers is: dit is onze opdracht. Bijvoorbeeld om kinderen heel goed te leren lezen en schrijven en ze zelfstandige mensen te laten worden. Het schoolconcept sluit daarop aan: in dit voorbeeld wordt er dus veel met taal gewerkt en laten we de kinderen zelf keuzes maken en daar verantwoording over afleggen. Vervolgens zien we dat ook in de klas: kinderen maken keuzes, lezen en schrijven veel en doen dat zo veel mogelijk op hun eigen niveau. Zo ontstaat er consistentie tussen je koers, het schoolconcept en de dagelijkse praktijk. En daarbij het goede verhaal: dit doen we, dat doen we goed en dit mag u van ons verwachten. Naast dat je dus helder bent over wat je doet, helpt het ook om keuzes te maken en tegen sommige dingen'nee'te zeggen.

Wat kun jij doen?

Kinderen die lachend de school uitlopen is je belangrijkste PR.

- Laat kinderen wekelijks een klein verslagje maken van wat de groep gedaan en geleerd heeft die week.
- Vraag de laatste twee minuten wat er die dag goed ging of wat er geleerd is. Dat blijft hangen als ze naar huis gaan.
- Peil regelmatig hoe jouw kinderen en ouders het vinden. Stel eens aan het eind van ieder gesprek: 'Hoe vond u het gesprek?', noteer het en maak een gemiddelde per klas en van de school.
- Plaats foto's en berichten op de site of in de school-app die gaat over de inhoud. Dus niet alleen over het kerstdiner en het schoolreisje, maar over samenwerken, zelfstandigheid en rekenen.
- En als laatste: mopper niet op je eigen vak, op wat niet goed gaat. Wees trots, straal uit dat je het goed doet, laat zien wat er goed gaat. Oproepen en grond van de acties van PO in Actie zijn legitiem en nodig. Maar schadelijk voor het imago. Laat zien hoe ongelooflijk goed werk verrichten, wees positief. Stralende kinderen, trotse leerkrachten en blije ouders; dat is de beste PR.

Mark van der Pol

Lees het hele artikel op www.remarkable-learning.com of op www.jsw-online.nl

Bronnen:

- J. Polderman, W. Sirre; *Model Kwaliteitshandboek PO. Beschrijving van het kwaliteitszorgsysteem op basis van het INK-managementmodel. Q*Primair Ontwikkelproject, 2005*
- G. Wiggins, J. McTighe; *Scholing by design. ASCD, 2007*

> STUDIEDAG BASISBUREN 'PASSIE EN BEVLOGENHEID'

Op de recentelijke Goede Vrijdag was het personeel van alle BasisBuren-scholen gewoon aan het werk. En wel om zich verder te bekwamen in het verzorgen van goed onderwijs. In de vorm van een Studiedag, dus. De studiedag in Kerk-Avezaath werd geopend door directeur bestuurder Mark van der Pol: 'Hoe mooi zou het zijn om van je passie je beroep te maken en/ of je beroep met passie uit te oefenen? Zou dat niet geluk zijn? 'Hij verwees de schrijvende bovenmeester, Theo Thijssen, die van Kees de Jonge en De gelukkige klas; boeken die voor iedere leerkracht verplichte kost zouden moeten zijn. Thijssen ijverde in zijn tijd al voor meer waardering en maximale autonomie voor de gewone klasseonderwijzer. Mark haalde ook nog Antoine de Saint-Exupéry, vliegenier en schrijver van het wereldberoemde boekje *De kleine prins*: 'als je een schip wilt bouwen, trommel dan geen mensen bij elkaar om voor hout te zorgen, orders te geven en het werk in te delen, maar roep in het verlangen wakker naar de uitgestrekte, eindeloze zee.' Is dat ook niet wat me met kinderen willen? Het betekent dat een leerkracht met passie, visie, enthousiasme, ambitie en betrokkenheid er tegen aan moet; ter meerder glorie van de kinderen en van zichzelf.

Veerkracht

Dr. Rinka van Zundert, oprichter van Leer- & Veerkracht, hield ook een enthousiasmerend verhaal. Daarin bleek zij in staat om de theorie van de positieve psychologie met de onderwijspraktijk te verbinden. Ze ziet mensen als veerkrachtig, wanneer ze ondanks aanzienlijke stress en tegenslag, na een bepaalde tijd toch kunnen functioneren op sociaal, psychisch,

academisch of professioneel vlak; of zelfs boven het gemiddelde uitstijgen. Frustraties zijn aan de orde van de dag in het onderwijs. Hoe ga je om met kritiek; met lastige ouders? Hoe ga je als directeur om met teamleden die zich ziek melden? Wat Rinka aangeeft is dat in het hele leven, zeker ook in het onderwijs, mensen te maken hebben met externe krachten waar ze niet altijd zelf invloed op hebben, die een beroep doen op de menselijke veerkracht. Wat kunnen leerlingen en leerkrachten zelf doen om terug te veren van tegenslag naar een normaal niveau van welbevinden? Er zijn volgens Rinka veel manieren waarop we in het onderwijs kunnen werken aan veerkracht van leerlingen (en leraren):

- Dankbaarheid.
- Optimisme cultiveren.
- Piekeren en sociale vergelijking vermijden.
- Vriendelijkheid.
- Sociale relaties koesteren.
- Copingstrategieën ontwikkelen (coping betekent omgaan met stress en tegenslag).
- Leren vergeven.
- Flow- ervaringen verstreken.
- Bewust genieten van fijne dingen.
- Je aan je doelen committeren.
- Geloof en/ of spiritualiteit beoefenen (zingeving).
- Goed voor je lichaam zorgen.
- Ontdekken en inzetten van je sterke kanten.

Veerkracht bewerkstellig je niet in een vloek en een zucht, maar:

WAT KAN AL WEL?

- 'Drie fijne dingen'- bord in teamruimte (of voor jezelf).
- Omdenk-/ oplossingsbord in de teamruimte of in besprekingen.
- Sterke kanten'spotten'aan de hand van kwaliteitenkaartjes.

- Kwaliteiten- marktplaats in team.
- Vaker expliciet dankbaarheid en waardering uitspreken naar elkaar (met toelichting).
- Overleggen en gesprekken beginnen met heel korte ademhalingsoefening (eventueel ook met leerlingen).
- Kritisch kijken naar je leefstijl: sporten, voeding en slaap en tijd met vrienden.
- Installeer een app voor mindfulness.

Loesje

Vervolgens waren er workshops in twee rondes, over onderwerpen als bevlogenheid en tekentaal; over het werk van Stephen Covey en over flipping the classroom (inzet van instructievideo's in de klas).

Na de lunch was er een optreden van Loesje, het fictieve meisje uit Arnhem, dat zich uitput in prikkelende teksten op (onder meer) posters in de publieke ruimte. Teksten als: "Ben ik eindelijk mezelf, vindt iedereen me zó veranderd." Zich sterk makend voor de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van expressie; gekenmerkt door een positieve en humanistische benadering. In de interactieve workshop leerden van de collega's van BasisBuren zelf onderwijs gerelateerde Loesjes maken; en daar waren ze verdraaide goed in. De resultaten zullen nog worden gepubliceerd en in de scholen worden opgehangen. Eentje willen we nu reeds vereeuwigen:

Passie, daar pluk je de vruchten van

De deelnemers aan de studiedag gingen positief de paasdagen in.

Hans Verboon

'BIJ BASISBUREN MOET JE WERKEN'

'Ik heb bij BasisBuren de overstap mogen maken van een directeurs- naar een staffunctie. Ik vind dat een bewijs van de flexibiliteit van de organisatie: creatief in het bedenken van oplossingen voor issues. Voor BasisBuren zijn problemen juist uitdagingen; door positief denken openingen zoeken en vinden.'

Beleidsplan

'Ik word geacht de allround P&O- adviseur te zijn en gesprekspartner van leidinggevenden, vooral Mark van der Pol; en dat voor alle vraagstukken op het gebied van in-, door- en uitstroom, zoals dat zo mooi heet.

Mijn ambitie is om het strategisch personeelsbeleid van BasisBuren verder uit te bouwen. Hoe kan BasisBuren die goede werkgever worden zodat iedereen in deze omgeving gaat roepen: bij de scholen van BasisBuren moet je werken. Daar zijn we nu nog zoekende naar, waarbij we soms gehinderd worden door een dicht getimmerde CAO. We zetten wel stapjes, hoor, maar we kunnen nog beter. Dat is ook belangrijk vanwege het lerarentekort: je moet een goede werkgever zijn, zodat loslopende leerkrachten voor jou gaan kiezen en niet voor de burenen.

Volgend jaar moeten we ons volgende strategische beleidsplan alweer hebben samengesteld. Zo'n strategisch beleidsplan is een document voor een periode van vier jaar. Parallel daar aan moeten we ook een vierjarenplan voor het personeelsbeleid opmaken, als onderdeel van het strategisch beleidsplan. We zijn nu aan het evalueren hoe dat beleid de afgelopen jaren is geweest.

We hebben in de stichting een werkgroep HRM, waarin ik samen met drie schooldirecteuren zit; belangrijk voor het laten doorklinken van de praktijk en het zorgt voor draagvlak.'

Ziekteverzuim

'Waar we naar aan het kijken zijn, is het eigen risicodragerschap voor vervanging van personeel. Het Vervangingsfonds (VF) biedt schoolbesturen de mogelijkheid om eigenrisicodragers (ERD) te worden voor de vervangingskosten. Een schoolbestuur dat eigenrisicodragers is voor de vervangingskosten, declareert geen vervangingskosten bij afwezigheid

van een medewerker en betaalt dan uiteraard geen premie meer. Zo'n besluit kunnen we pas nemen wanneer we een betrekkelijk laag ziekteverzuimcijfer kunnen tonen. Of we nu al aan die voorwaarde voldoen is maar de vraag; we zitten behoorlijk hoog in de boom, vorig jaar hoger dan zeven procent. We willen terug naar rond de vijf procent; dit jaar maakten we een goed begin, maar vervolgens werden ook wij getroffen door een gigantische griepgolf. Door het terugdringen van het ziekteverzuim kunnen we formatieplaatsen in een vervangingspool realiseren waarmee we de ziektevervanging redelijk kunnen dekken; sommige collega's vinden het heel prettig om in die pool te zitten; iets minder werkdruk want geen verantwoordelijkheid voor een groep die je doet.'

Dagelijks werk

Ik vergader natuurlijk veel, dat is inherent aan de functie, met directeuren maar ook met individuele medewerkers; bijvoorbeeld wanneer het niet zo goed gaat, dan word ik daarbij gehaald. Bij werving en aanstelling van personeel ben ik betrokken. Ik moet er voor zorgen dat de gesprekkencyclus goed in het systeem verankerd is.

In de afgelopen maanden hebben we een paar aardige documenten opgeleverd: een stappenplan zwangerschapsverlof bijvoorbeeld, het benoemingsbeleid van de IB-functie is gestructureerd; we hebben het beloningsbeleid van de IB-er verduidelijkt. Ik moet zeggen dat ik me geen seconde verveel.

Waar ik aan hecht is aan snelle en effectieve communicatie; de dingen niet op z'n beloop laten, zichtbaar en hoorbaar voor de collega's zijn; dat is mijn ambitie.'

Loopbaan

Krista van Vreeswijk (1974) is sinds 1 januari j.l. staffunctionaris expert HRM van BasisBuren. Zij werkt op dit moment vier dagen in die functie; daarnaast heeft zij een dag in de week studieverlof (ze doet een master HRM); haar werktijdsfactor is derhalve 1,0.

Tot januari was Krista directeur van De Wiekslag in Rijswijk; toen al combineerde ze het directeurschap met een P&O- functie op het Bestuurskantoor van BasisBuren.

Sinds 1989 is Krista in het onderwijs werkzaam. Ze deed de Pabo Edith Stein in Hengelo en kon vervolgens een baan krijgen op een basisschool (groep 6/7) in Diemen; daar heeft ze zes jaar gewerkt. Na enkele omzwervingen verhuisde ze naar Amerongen en zag dat er in Kapel- Avezaath een vacature voor een leerkracht was. Krista werd die leerkracht, met als perspectief op korte termijn directeur te worden. De Hoge Hof kwam in die jaren onder BasisBuren te ressorteren en Krista werd getransfereerd naar De Wiekslag in Rijswijk. En nu weer een transfer; zo gaat dat met Krista.

Hoewel ik weinig zichtbaar zal zijn voor het personeel, zie ik uit naar de samenwerking met alle medewerkers van BasisBuren.'

De Bloesem Doet!

Op vrijdag 9 maart heeft Obs De Bloesem weer meegedaan met NL doet, De Bloesem doet! Met hulp van vele ouders, opa's, leerlingen, leerkrachten en vrijwilligers van Stib hebben we de school weer een grote voorjaars schoonmaak gegeven. Na een gezamenlijke lunch werden er klassen opgeruimd, keukentjes gesopt, de schooltuin, de patio en de moestuintjes lente klaar gemaakt, kasten werden opgeruimd, de aula mooi ingericht, er werd flink opgeruimd en nog veel meer leuke klussen werden opgepakt. Wij zijn weer trots op het eind resultaat! Alle vrijwilligers ontzettend bedankt voor uw hulp tijdens De Bloesem Doet!

Ilse van Heuckelum

Nieuws uit het veld

Werkdrukakkoord bereikt voor het primair onderwijs

Vakbonden, PO-Raad en het kabinet hebben een akkoord bereikt over het terugdringen van de werkdruk in het primair onderwijs. De sector heeft zelf plannen gemaakt hoe ze werkdruk terug gaan dringen

en hoe ze gaan zorgen dat het geld optimaal wordt besteed. Het kabinet heeft vertrouwen in deze plannen en zorgt dat de scholen eerder dan gepland kunnen beschikken over het extra geld. Het werkdrukakkoord betekent dat scholen in het primair onderwijs met ingang van het komend schooljaar 237 miljoen euro extra krijgen om werkdruk aan te pakken. In het schooljaar 2021/2022 loopt dit bedrag op tot 430 miljoen euro. Een gemiddelde school van 225 leerlingen krijgt volgend schooljaar circa 35.000 euro extra, oplopend tot 65.000 euro in het schooljaar 2021/2022 en structureel daarna.

Bron: Ministerie van OCW

[Naar het artikel.](#)

Groepsgrootte basisonderwijs stabiel

Zoals elk jaar is ook in 2017 onderzoek gedaan naar de gemiddelde groepsgrootte in het basisonderwijs. In januari 2018 stuurde minister Slob een brief over de uitkomsten aan de Tweede Kamer.

De gemiddelde groepsgrootte is al een aantal jaren vrijwel stabiel. Ook in 2017 is er nauwelijks iets veranderd. In 2017 zaten er gemiddeld 23,1 leerlingen in een groep. In voorgaande jaren lag het gemiddelde een paar tienden hoger. In de bovenbouw lag de gemiddelde groepsgrootte in 2017 ongeveer één leerling hoger dan het totale gemiddelde, in de onderbouw lag het gemiddelde ongeveer één leerling lager. Bij het indelen van

groepen spelen op schoolniveau allerlei afwegingen mee. Er zijn diverse – zowel onderwijskundige als praktische – redenen waarom klassen een bepaalde omvang hebben. De variatie in groepsgrootte is dan ook groot. Meer dan de helft van de groepen telde in 2017 tussen de 20 en 26 leerlingen. Het aantal grote groepen met meer dan 30 leerlingen is in 2017 gedaald. In 2016 had 6,6 procent van het aantal groepen meer dan 30 leerlingen, in 2017 was dit 4,6 procent. Ook blijkt uit de steekproef dat op scholen met een hoger schoolgewicht de gemiddelde groepsgrootte lager ligt.

Bron: AVS

[Naar het artikel](#)

Veel ongelijkheid in het onderwijs: 'Het is echt vijf voor twaalf'

Kinderen met een migratieachtergrond hebben in Nederland nog steeds weinig kansen in het onderwijs. Ze belanden vaker op het vmbo en doen het daardoor minder

goed op de arbeidsmarkt dan kinderen zonder migratieachtergrond. Nederland scoort op dit gebied net zo slecht als bijvoorbeeld België en Duitsland, maar slechter dan Zweden of Groot-Brittannië. Dat blijkt uit een toonaangevend rapport van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), dat de prestaties van kinderen met een migratieachtergrond in 35 landen vergeleek. De organisatie constateert dat er meer moet worden gedaan om migrantenkinderen te laten slagen op school en in de maatschappij. Ook in Nederland kan er veel beter, blijkt uit dit onderzoek. "Het is echt vijf voor twaalf als het gaat om de kansenongelijkheid", zegt socioloog Ilias El Hadioui van de Erasmus Universiteit Rotterdam en de Vrije Universiteit Amsterdam. "Eerdere rapportages wezen hier al op, maar de ongelijkheid is er nog steeds." Met name kinderen van Turkse, Marokkaanse en Surinaamse afkomst - de tweede of derde generatie migranten - scoren slechter dan kinderen uit Nederlandse gezinnen. "Het is voor kinderen met een migratieachtergrond niet

Nieuws uit het veld

vanzelfsprekend dat ze hun ambities kunnen verwezenlijken", zegt Maurice Crul, hoogleraar diversiteit en onderwijs aan de Vrije Universiteit Amsterdam en Erasmus Universiteit. Uit het OESO-rapport blijkt dat kinderen met een migratieachtergrond vaak uit armere gezinnen komen en daardoor op school in het nadeel zijn. Maar ook als ze uit rijkere huishoudens komen, blijven hun schoolprestaties vaak achter bij die van leeftijdsgenoten. Hieruit blijkt dat afkomst een belangrijke rol speelt, zegt Crul.

Bron: NOS

[Naar het artikel.](#)

Aanvragen ondersteuning Gezonde School tot 12 april

Van 5 maart tot en met 12 april 2018 kunnen school zich inschrijven om in aanmerking te komen voor ondersteuning om een Gezonde School te worden. De ondersteuning bestaat uit een bedrag van 3.000 euro en (maximaal) 10 uur advies en ondersteuning van een Gezonde School-adviseur van de GGD. Van het geldbedrag kunnen scholen de taakuren

vergoeden van de Gezonde School-coördinator (een eigen medewerker van de school die het traject leidt) en andere activiteiten in het kader van de Gezonde School betalen. De ondersteuning kan aangevraagd worden door alle scholen in po, vo en mbo. Maximaal 550 schoollocaties krijgen ondersteuning voor het schooljaar 2018-2019. Bij overinschrijving wordt voor de toekenning een aantal criteria gehanteerd. Meer informatie hierover op gezondeschool.nl

Bron: AVS

[Naar het artikel.](#)

Vrijwillige ouderbijdrage

Minister Slob wil dat leerlingen niet langer door scholen worden buitengesloten als hun ouders de vrijwillige ouderbijdrage niet betalen. Daarom heeft hij de PO-Raad en de VO-raad gevraagd om komend schooljaar duidelijke afspraken met de schoolbesturen te maken om incidenten te voorkomen. Lukt het de scholen niet om tijdig goede afspraken te maken, dan overweegt de minister de wet aan te scherpen. De minister schrijft dit in zijn brief aan de Tweede Kamer van 7 maart 2018. Het komt soms voor dat leerlingen niet mogen meedoen aan een kerstdiner, schoolreisje of een sportdag, omdat de vrijwillige ouderbijdrage niet is betaald. Dit leidt tot situaties waarbij kinderen als enige in een andere klas worden gezet, of huiswerk moeten maken terwijl de rest van de leerlingen in een pretpark is. Het buitensluiten van leerlingen is de minister een doorn in het oog: "Dit is onacceptabel. Elk kind moet mee kunnen doen, ook met de uitjes." Volgens de minister en de sectororganisaties is het een taak van schoolbesturen om ervoor te zorgen dat alle kinderen mee kunnen doen, of de ouderbijdrage nu is betaald of niet. "Het is voor een kind verschrikkelijk om als enige niet mee te mogen op schoolreis, of naar het paasontbijt. Dat moeten we koste wat kost voorkomen", zegt de minister. Slob ziet dat scholen, leraren en de sectororganisaties ook vinden dat leerlingen niet mogen worden buitengesloten. De meeste scholen gaan samen met de ouders goed om met de huidige regels rond de vrijwillige ouderbijdragen. Tegelijkertijd zijn er nog te vaak incidenten. Daarom moeten er doelgerichte afspraken komen, zodat alle scholen zich aan de regels houden.

Bron: Ministerie van OCW

[Naar het artikel.](#)

Koningsspelen 2018

De Sterappel en De Meent hebben samen de Koningsspelen georganiseerd. Groep 1-5 op het plein en in de gymzaal. Groep 6-7-8 op de velden van FC Lienden met 9 verschillende sportactiviteiten!

Gerrie Amperse

ONDERWIJSINSPECTIE KRITISCH OVER DE STAAT VAN HET ONDERWIJS

Hans Verboon

'De prestaties in het funderend onderwijs dalen gestaag. Daarnaast dreigen ongelijke kansen en grote schoolverschillen te worden versterkt door toenemende sociaal-economische segregatie. De manier waarop het onderwijs en de overheden (lokaal en landelijk) gezamenlijk werken aan kwaliteitsverbetering werkt onvoldoende om deze trends te keren. Autonomie wordt door scholen onvoldoende benut en ingevuld. Te open overheidssturing leidt regelmatig tot vrijblijvendheid.' Dat schrijft de Onderwijsinspectie in De Staat van het Onderwijs 2018. Het daarin geschetste beeld is niet rooskleurig.

Resultaten lopen terug

Omdat steeds minder leerlingen bovengemiddeld presteren is het Nederlandse basis- en voortgezet onderwijs zijn internationale toppositie kwijt geraakt. De resultaten in rekenen, lezen, wiskunde en natuurwetenschappen zijn de afgelopen twintig jaar geleidelijk teruggelopen. Vooral de leesprestaties dalen hard. Haalde in 2016 nog 76 procent van de leerlingen het streefniveau; vorig jaar was dit slechts 65 procent.

Zo'n 3500 kinderen verlaten de basisschool laaggeletterd.

Bij rekenen haalde minder dan de helft van de leerlingen het streefniveau. Zeven procent van de leerlingen verliet de basisschool laaggecijferd- zij beschikken over onvoldoende vaardigheden om zich op de middelbare school te redden.

Al eerder te zien

Dalende prestaties in rekenen en wiskunde waren eerder al te zien in internationale onderzoeken als PIRLS en

TIMMS. Al jaren komen er leerlingen met taal- en rekenachterstanden van school, schrijft de Inspectie. Dat heeft echter niet tot een gevoel van urgentie geleid. 'Ik maak me echt zorgen over de daling van het niveau van het basis- en voortgezet onderwijs', zei inspecteur- generaal Monique Vogelzang in een gesprek met NRC. 'Hier krijgen we als samenleving last van. Onderwijs is de basis van onze kennismaatschappij. En als we internationaal een rol willen blijven spelen, moeten we mensen goed opleiden.'

Didactisch handelen van wisselende kwaliteit

De Inspectie: 'De kwaliteit van het didactisch handelen van de leraren is wisselend. Met name de complexere vaardigheden, zoals de afstemming van de instructie en het geven van feedback blijven voor leraren een uitdaging. Het is bovendien zorgelijk dat we steeds meer lessen zien waarin leraren geen duidelijke uitleg van de lesstof geven. De kwaliteit van lessen in combinatiegroepen is minder. Lesgeven in combinatiegroepen- een groep bestaande uit minimaal twee jaargroepen- doet een bovengemiddeld beroep op didactische vaardigheden van de leraren, vooral als het gaat om de organisatie en afstemming van het onderwijs.'

Reacties

Voor de media was het rapport van de Inspectie breaking news; veel kranten hadden er verontrustende koppen voor over. Er waren ook kritische geluiden over de Inspectie zelf, die in de afgelopen jaren voor een angstcultuur zou hebben gezorgd door een uitbundige contrôledrift; veel scholen zijn daardoor in een kramp geschoten. De PO- Raad (Anko van Hoepen) was genuanceerd in zijn reactie: 'Er valt wel het een en ander te zeggen over de manier waarop de Inspectie tot haar

conclusies is gekomen., maar de lijn is helder: we moeten aan de bak. Er zijn veel oorzaken aan te geven voor de achteruitgang: het primair onderwijs wordt al jaren onderbested, er is een groeiend lerarentekort en op onderwijsachterstanden is fors bezuinigd. Scholen worstelen met een overladen lesprogramma, moeten (op sommige plekken met minder middelen) aan meer en complexere leerlingen passend onderwijs bieden en er wordt veel van hen gevraagd, bijvoorbeeld op het gebied van privacy en burgerschap. Dat is allemaal waar, maar het belangrijkste is dat we zelf als scholen en besturen gaan kijken wat we beter moeten doen. In de strategische agenda van de PO- Raad is opgeschreven de regie op onderwijs weer terug te pakken. Scholen bepalen voortaan zelf wat goed onderwijs is, in plaats van af te wachten hoe anderen het onderwijs beoordelen. Schoolorganisaties leggen de lat hoger dan de wettelijk vastgestelde basiskwaliteit en besturen zorgen er voor beter zicht te krijgen op de kwaliteit van de eigen scholen. Ze doen allemaal mee aan bestuurlijke visitaties om te leren van elkaar. Kortom, er is een tegenbeweging in gang gezet.'

Wat vindt directeur bestuurder Mark van der Pol van De Staat van het Onderwijs?

'Helaas is het geen mooie reflectie op hoe we het met z'n allen doen. Inspecteur- generaal Vogelzang ziet gebrek aan ambitie als belangrijke oorzaak van de dalende prestaties. Gebrek aan ambitie? Ik zie in de scholen een enorme ambitie. Ambitie om kinderen goed te leren lezen schrijven, rekenen, bewegen en noem maar op; maar ook om ze vertrouwen in de toekomst en in henzelf te geven, om ze keuzes te laten maken, kritisch te laten zijn en samen te werken.

Het probleem van een dergelijk rapport is dat met name de platte scores de boventoon hebben. Maar de opdracht is vele malen groter en complexer; en die opdracht komt van diezelfde inspecteur en van een veeleisende maatschappij.

Overigens vind ik het heel bijzonder dat het ministerie en de inspectie, die een grote verantwoordelijke rol hebben bij de kwaliteit van het onderwijs, zelf heel weinig schrijven over wat zij dan te doen hebben.'

Bronnen: De Staat van het Onderwijs 2018, Inspectie van het onderwijs: www.onderwijsinspectie.nl; artikelen in NRC Handelsblad van Mirjam Remie; Anko van Hoepen, PO- Raad: Zelfreflectie.

ICT ontwikkelingen binnen BasisBuren

Sinds januari 2018 maken we allemaal gebruik van de Google omgeving, G-suite for Education via Cloudwise. Inmiddels zijn op een aantal scholen Chromebooks aangeschaft en in gebruik genomen. De nieuwe omgeving biedt heel veel meer dan alleen een server waarop je documenten kunt delen. In de Google omgeving kun je met je account van BasisBuren gebruik maken van een heleboel toepassingsmogelijkheden (apps). Een van die apps is tijdens de BasisBuren dag geïntroduceerd door Frank Reinders van Schoolupdate: Screencastify. Deze app is bij iedereen geïnstalleerd, je vindt hem naast de adresbalk (de 'film' pictogram'). Met deze app kun je filmpjes van je scherm opnemen: 'Flipping the Classroom'. Het wijst zichzelf, probeer maar eens. Of laat enkele kinderen van je groep het eens uitproberen.

De bovenscholse ICT groep, Ilse van Heuckelum, Michel Zirkzee, Anda Kars, Marieta Ruesink en Jeroen Ulijn, wil de ontwikkelingen 'van buiten' graag bij BasisBuren naar binnen brengen. We merken dat veel mensen het 'eng' vinden om te experimenteren, ze willen het eerst zelf in de vingers hebben voordat ze kinderen er mee willen laten werken. Of ze beginnen er sowieso niet aan. Wij denken dat we zo heel veel kansen en mogelijkheden laten liggen. In plaats van dikke ICT beleidsplannen schrijven, die al verouderd zijn op het moment dat ze geschreven worden, willen we de laatste ontwikkelingen volgen, uitproberen en verspreiden onder jullie. Uiteraard gaan we dat ook met de nieuwste middelen en mogelijkheden doen! Voor nu: probeer Screencastify eens uit. De eerste die een educatief filmpje heeft opgenomen en dit deelt met ons, de ICT werkgroep, krijgt een bos bloemen!

We houden jullie op de hoogte.

Tips vanuit ICT werkgroep:

- Gebruik de functie "meekijken" wanneer leerlingen op een Chromebook werken!
- Maak eens kennis met www.mentimeter.com, een website waar je interactief met de leerlingen wordclouds, vragen etc. kunt maken. Deze kun je gezamenlijk op je digibord of touchscreen tonen en is makkelijk te koppelen aan je Basisburen (gmail) account.
- Kun je een keer niet fysiek aanwezig zijn bij een vergadering maar wil je toch aansluiten, gebruik dat de functie Hangouts of Meet van Google (alternatief voor Skype).
- Neem ICT mee in het jaarplan van de school!

Jeroen Ulijn
ICT werkgroep bovenscholse

Interview Marjan Jongejan

door Hans Verboon

'ZIJN WE WEL POSITIEF EN DUIDELIJK GEWEEST?'

'We waren op school op zoek naar een sociaal-emotionele methodiek en hebben verschillende programma's de revue laten passeren; de keuze viel toen op PBS. Waarom? Omdat het een methodiek is die de waarden van onze school vertaalt naar concrete gedragsverwachtingen voor alle ruimtes van de school. Je bent de hele dag op een PBS-manier bezig.

Het is een preventieve aanpak van gedrag, met als doel om schoolbreed en vanuit gedeelde waarden een veilig en positief schoolklimaat te scheppen.'

Wat biedt PBS?

'We zijn als team gestart met het formuleren van onze basiswaarden; het zijn Respect, Veiligheid, Verantwoordelijkheid en Groei. Dat zijn de waarden die we willen uitdragen naar de leerlingen en naar elkaar. Vervolgens hebben we deze waarden naar concreet gedrag vertaald. We hebben opgeschreven op welke manier het gewenste gedrag eruit ziet: op de gang, op het toilet, in de klas, op het plein. Wat

betekent Veiligheid in de gang? Hoe zien we dan dat het veilig is? Wat betekent Respect voor de manier waarop je door de gang loopt: je doet dat zachtjes uit respect voor de groepen die ook les hebben. Je maakt het levend voor de kinderen en je bespreekt het ook continu met hen: waarom doen we dat nou? We verzamelen voortdurend data over het gedrag van de leerlingen. Deze data stellen de school in staat om gedragsvraagstukken (schoolbreed, op klassen- en individueel niveau) in een vroeg stadium te te signaleren, te analyseren en aan te pakken. Als er incidenten zijn, registreren we die. Dat gebeurt niet ter beoordeling of veroordeling van het kind, maar ter beoordeling van ons als leerkrachten: Waar zijn we tegenover de kinderen niet duidelijk in geweest; wat hebben wij nog te doen; hebben we genoeg geoefend, zijn we wel positief genoeg geweest?'

Gedragsverwachtingen

'De gedragsverwachtingen worden op en rond de school benoemd en visueel gemaakt; we hebben overal borden hangen waarop de verwachtingen staan aangegeven. Het gewenste gedrag wordt regelmatig geoefend met de leerlingen, zodat ze precies weten wat er van hen wordt verwacht. Door gewenst gedrag systematisch te belonen, worden leerlingen gestimuleerd om dit gedrag vaker te laten zien. De schoolbrede registratie van gedragsincidenten geeft ons als team zicht op waar, wanneer, hoe laat en met wie gedragsincidenten plaatsvinden. Deze informatie helpt scholen om gerichte beslissingen te nemen en waar nodig tot actie over te gaan.

Ouderbetrokkenheid

'De school betreft ook de ouders op een positieve manier bij het onderwijs van hun kind. Op ouderavonden worden de ouders geïnformeerd over de waarden die hun kind op school leren. Daarbij wordt ook samen nagedacht over manieren waarop ouders het positieve gedrag van hun kind thuis kunnen stimuleren. Een goede samenwerking tussen school en ouders vergroot de kans op een goede sociale en cognitieve ontwikkeling van het kind. Ouders zien ook de voordelen van deze werkwijze in en merken het dat we het als team doen, dat

[Lees verder >](#)

trap

we één lijn trekken; dat is voor kinderen en hun ouders heel duidelijk. Je bent gewoon veel minder bezig met akkefietjes, wat meer leertijd oplevert; mooi, hè?’

Samengevat biedt PBS een:

- veilige en positieve omgeving;
- schoolbrede aanpak en preventief beleid;
- leerling- en leerkrachtvriendelijk klimaat;
- aanpak met de nadruk op gewenst gedrag;
- samenwerking met ouders en jeugdzorg.

Loopbaan

Marjan Jongejan (44) is leerkracht van groep 7-8 van De Regenboog in Ingen. Maar ze is meer dan dat: al enige jaren is ze gecertificeerd SWPBS coach, op haar eigen school en sinds kort als externe coach op De Boogerd in Maurik en De Bloesem in Eck en Wiel. Waar staat SWPBS voor? Voor Schoolwide Positive Behavior Support. SWPBS is gericht op het creëren van een omgeving die het leren bevordert en gedragsproblemen voorkomt; het werken aan een positief schoolklimaat, waarin elke leerling optimaal kan profiteren van het geboden onderwijs.

Marjan Jongejan studeerde onderwijspsychologie in Leiden; maakte haar studie af om vervolgens haar droom achter na te gaan en juf te worden. Ze deed de verkorte Pabo-opleiding en werkt nu al weer zeventien jaar in het onderwijs, op De Regenboog, waar ze inmiddels alle groepen wel een keer heeft gehad. Ze staat drie dagen per week voor de groep en besteedt één dag in de week aan PBS. Ze is moeder van vier kinderen en woont met haar gezin in Nijmegen.

respect

- ik gebruik mijn linaalstern
- ik maak zo min mogelijk geluid
- ik wacht op mijn beurt

verantwoordelijkheid

- ik loop rechts

veiligheid

- ik loop rustig

groei

Obs De Bloesem - Nieuws vanuit de Inspectie van Onderwijs

In maart heeft er een tussenevaluatiegesprek plaatsgevonden met de Inspectie van Onderwijs, zoals is vastgesteld in het toezichtplan wat door de Inspectie van Onderwijs is opgesteld.

Tijdens dit gesprek is er besproken wat de huidige stand van zaken is rondom het verbetertraject van onze school. Deze week hebben wij het gespreksverslag ontvangen en kunnen u melden dat de Inspectie van Onderwijs ziet welke verbeteringen in de school doorgevoerd zijn en waar hard aan gewerkt wordt. Verder stonden er 2 afspraken centraal, waarop we beoordeeld werden. Dit waren versterking van het didactisch handelen en het realiseren van een inhaalslag voor de leerlingen in groep 8. We hebben voor beide afspraken voldaan aan de gestelde criteria.

Het volgende tussenevaluatiegesprek met de inspectie van onderwijs staat op 21 juni gepland.

Patricia van den Broek

Terugblik

OOG voor talent

Donderdag 8 maart: Oog voor inspiratie: proces gericht werken.

Zo'n 15 personen kregen een inspirerende lezing over proces gericht werken; Het belang van betrokkenheid en welbevinden van kinderen bij hun leerproces. Het belang van het proces boven dat van het product. Hierbij staat de "hoe"vraag centraal. Door een goed observeren van het proces zie je pas hoe betrokken de leerling is en of hij daardoor tot volle ontwikkeling komt.

Groepsplanloos werken

Woensdag 28 maart: estafetteploeg: Roparun

Op een regenachtige woensdagmiddag ging de Roparun "scholen in Buren" van start, een kleine versie van de echte Roparun die gehouden wordt van: 19 t/m 21 mei 2018.

(De Roparun is een estafetteploeg met startlocaties in Parijs en Hamburg en een gezamenlijke finish in Rotterdam, waarbij mensen in teamverband, een sportieve prestatie leveren om op die manier geld op te halen voor mensen met kanker. Ook wel een avontuur voor het leven genoemd).

We startten in Zoelen en eindigden in Lienden bij Sportschool Juliën; de totale afstand was ongeveer 42 km. Minimaal 2 afgevaardigden per locatie deden fietsend, lopend of op de eleptigo mee van school naar school. Een aantal heeft zelfs de gehele afstand afgelegd; Hulde! Ondanks dat de regen met bakken uit de hemel kwam, was de inzet geweldig. En wat was het koud!!! Het totaalbedrag van de aan de Roparun gekoppelde inzameling van lege statiegeld flessen was fenomenaal. Met dank aan onze enthousiaste kinderen.

Dinsdag 3 april: Oog voor Verbinding, workshops.

De dinsdag na Pasen was het tijd voor inspirerende workshops.

Hierbij konden we uit een 3 tal workshops kiezen:

- Groepsplanloos werken
- Beelddenken
- Motoriek

Groepsplanloos werken

De workshop groepsplanloos werken heeft ons aan het denken gezet!!! Opbrengstgericht en passend onderwijs start op schoolniveau. In een groep is de middenmoot het ankerpunt van de inrichting van het onderwijsprogramma. We willen alle leerlingen bedienen en bij individuele leerlingen de bijzondere onderwijsbehoeften fine-tunen. Een heldere uitleg van Anneke Spoon en Erna Koopman.

Beelddenken; een impressie van een ervaringsdeskundige deelnemer.

Dinsdag 3 april nam ik deel aan de workshop beelddenken van Oog voor Talent. Ondanks dat ik al het een en ander wist over beelddenken hoorde ik weer een hoop

nieuwe dingen. Wat mij vooral is bijgebleven is dat wij dyslexie nog wel eens verwarren met beelddenken. Ook vond ik het leuk om alle positieve kanten van beelddenkers te horen en het te zien als een talent. Dat je het niet kunt diagnosticeren betekent niet dat je het niet kunt herkennen en manieren kunt zoeken voor een leerstijl die bij een beelddenker past. Kortom; leuke en goede informatie om meteen mee aan de slag te gaan en bruikbare materialen gezien om mee te werken!

Motoriek:

Een workshop over de ontwikkeling van de motoriek van 0 t/m 12 jaar, en het belang van het bewegend leren. Als kinderen bewegen tijdens het leren beklijft het beter.

De deelnemers van de workshop kregen allerlei materialen voorgeschoteld waaraan ze motorische doelen en leerdoelen moesten koppelen. Zeer leerzaam en meteen in de praktijk te gebruiken!

Aankomende bijeenkomsten OOG voor Talent

- 8 mei 2018 OOG voor Ontwikkeling Film: Ik, alleen in de klas.
- 1 juni 2018 OOG voor Gezelligheid Borrelen in Sociëteit Buren.